

"Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне Қазақстан Республикасында жер қойнауын пайдалану және мұнай операцияларын жүргізу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Заңының жобасы туралы

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2005 жылғы 8 қыркүйектегі N 902 Қаулысы

Қазақстан Республикасының Үкіметі **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

"Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне Қазақстан Республикасында жер қойнауын пайдалану және мұнай операцияларын жүргізу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Заңының жобасы Қазақстан Республикасының Парламенті Мәжілісінің қарауына енгізілсін.

Қ а з а қ с т а н Р е с п у б л и к а с ы н ы ң

Премьер-Министрі

Жоба

"Қазақстан Республикасының кейбір заңнама актілеріне Қазақстан Республикасында жер қойнауын пайдалану және мұнай операцияларын жүргізу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы" Қазақстан Республикасының Заңы

1-бап . Қазақстан Республикасының мына заңнама актілеріне өзгерістер мен толықтырулар енгізілсін:

1. "Мұнай туралы" Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 28 маусымдағы Заңына (Қазақстан Республикасы Жоғарғы Кеңесінің Жаршысы, 1995 ж., N 11, 76-құжат; Қазақстан Республикасы Парламентінің Жаршысы, 1997 ж., N 11, 150-құжат; 1999 ж., N 21, 787-құжат; 2003 ж., N 6, 34-құжат; N 11, 56-құжат; 2004 ж., N 22, 131-құжат; 2004 ж., N 23, 142-құжат):

1) 1-баптың 36) тармақшасы мынадай редакцияда жазылсын:

"36) жер қойнауын зерттеу және пайдалану жөніндегі уәкілетті орган - геологиялық зерттеу, жер қойнауын ұтымды әрі кешенді пайдалану саласындағы мемлекеттік реттеуді жүзеге асыратын мемлекеттік орган;"

2) 6-баптың 1-тармағында 7-4) тармақша алынып тасталсын; мынадай мазмұндағы 10-1) тармақшамен толықтырылсын:

"10-1) мұнай-газ саласындағы нормативтік-техникалық құжаттарды әзірлеу және бекіту.";

3) мынадай мазмұндағы 6-1 және 6-2-баптармен толықтырылсын:

"6-1-бап. Жер қойнауын зерттеу және пайдалану жөніндегі уәкілетті органның құзыреті

1. Жер қойнауын зерттеу және пайдалану жөніндегі уәкілетті органның құзыретіне:

1) келісім-шарттық аумақты қайтаруға байланысты ресімделетін геологиялық және тау бөліністерін дайындау және беру;

2) барлауды немесе өндіруді жүзеге асыру жұмыстарының бағдарламасын келісу;

3) осындай бағдарламалар бекітілген күннен бастап екі апта мерзімде жылдық жұмыс бағдарламаларының келісу хаттамаларының көшірмелерін құзыретті органға ұсыну;

4) жылдық жұмыс бағдарламасына мердігер ұсынған өзгерістерді келісу;

5) қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органның мемлекеттік экологиялық сараптамасының оң қорытындысы болған кезде жылдық жұмыс бағдарламаларын келісу кіреді.

6-2-бап. Қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органның құзыреті

1. Қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органның құзыретіне:

1) жер қойнауын қорғау саласындағы мемлекеттік бақылауды жүзеге асыру;

2) мұнай операцияларын жүргізу кезінде, мұнай-газ құбырларын салу және пайдалану кезінде аварияларды және өзге де қауіпті жағдайларды болдырмау жөніндегі іс-шаралар бағдарламасын келісу кіреді.";

4) 26-1-баптың 5-тармағында "жер қойнауын пайдалану және қорғау жөніндегі уәкілетті орган" деген сөздер "жер қойнауын зерттеу және пайдалану жөніндегі уәкілетті орган" деген сөздермен ауыстырылсын;

5) 30 - 1 - б а п т а :

4-тармақта "жер қойнауын пайдалану және қорғау жөніндегі уәкілетті органмен" деген сөздер "қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органның мемлекеттік экологиялық сараптамасының оң қорытындысы болған кезде жер қойнауын зерттеу және пайдалану жөніндегі уәкілетті органмен" деген сөздермен ауыстырылсын;

5-тармақта "Жер қойнауын пайдалану және қорғау жөніндегі уәкілетті орган" деген сөздер "Жер қойнауын зерттеу және пайдалану жөніндегі уәкілетті орган" деген сөздермен ауыстырылсын;

6-тармақта "жер қойнауын пайдалану және қорғау жөніндегі уәкілетті органның" деген сөздер "жер қойнауын зерттеу және пайдалану жөніндегі уәкілетті органның" деген сөздермен ауыстырылсын;

7-тармақта "жер қойнауын пайдалану және қорғау жөніндегі уәкілетті органмен" деген сөздер "жер қойнауын зерттеу және пайдалану жөніндегі уәкілетті органмен" деген сөздермен ауыстырылсын;

6) 30-2-баптың 2-тармағында:

"бекіту" деген сөз "келісу" деген сөзбен ауыстырылсын;

"қоршаған ортаны қорғау жөніндегі уәкілетті органда" деген сөздер "қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органда" деген сөздермен ауыстырылсын;

7) 30-3-бапта "жер қойнауын пайдалану және қорғау жөніндегі уәкілетті органға" деген сөздер "жер қойнауын зерттеу және пайдалану жөніндегі уәкілетті органға" деген сөздермен ауыстырылсын;

8) 30-5-бапта:

1-тармақ мынадай мазмұндағы екінші және үшінші бөліктермен толықтырылсын:

"Ілеспе газды кәдеге жарату жөніндегі бағдарламалары уәкілетті органда 2004 жылғы 1 желтоқсанда бекітілген (келісілген) жер қойнауын пайдалану келісім-шарттары бойынша мұнай операцияларын жүзеге асыратын мердігерлерге кәдеге жарату бағдарламасын іске асыру мерзімдері аяқталғанша осы баптың бірінші бөлігі қолданылмайды.

2004 жылғы 1 желтоқсандағы жай-күй бойынша жер қойнауын пайдалану келісім-шарттары бойынша мұнай операцияларын жүзеге асыратын және аталған бағдарлама құзыретті органда және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі уәкілетті органда әзірленіп, келісілген жағдайда, осы тармақтың екінші бөлігінде көрсетілген ілеспе газды кәдеге жарату бағдарламалары жоқ мердігерлерге бірінші бөлік қолданылмайды." ;

3-тармақта "жер қойнауын пайдалану және қорғау жөніндегі уәкілетті органның" деген сөздер "жер қойнауын зерттеу және пайдалану жөніндегі уәкілетті органның" деген сөздермен ауыстырылсын, "Қазақстан Республикасының қоршаған ортаны қорғау саласындағы орталық атқарушы органның" деген сөздер "қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органның" деген сөздермен ауыстырылсын;

4-тармақта "жер қойнауын пайдалану және қорғау жөніндегі уәкілетті орган" деген сөздер "жер қойнауын зерттеу және пайдалану жөніндегі уәкілетті орган" деген сөздермен ауыстырылсын және "қоршаған ортаны қорғау саласындағы орталық атқарушы органға" деген сөздер "жер қойнауын зерттеу және пайдалану жөніндегі уәкілетті органға және қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органға" деген сөздермен ауыстырылсын;

9) 30-7-баптың 2-тармағында "жер қойнауын пайдалану және қорғау жөніндегі уәкілетті органның" деген сөздер "жер қойнауын зерттеу және пайдалану жөніндегі уәкілетті органның" деген сөздермен ауыстырылсын;

10) 31-баптың 4-тармағында "жер қойнауын пайдалану және қорғау жөніндегі уәкілетті органмен" деген сөздер "жер қойнауын зерттеу және пайдалану жөніндегі уәкілетті органмен" деген сөздермен ауыстырылсын;

1 1) 3 6 - 2 - б а п т а :

3-тармақта "жер қойнауын пайдалану және қорғау жөніндегі уәкілетті органның" және "тиісті қорытындысы болғанда" деген сөздер тиісінше "қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органның" және "мемлекеттік экологиялық сараптамасының оң қорытындысы болғанда" деген сөздермен ауыстырылсын;

4-тармақта "жер қойнауын пайдалану және қорғау жөніндегі уәкілетті органның мұндай айдауды сипаттайтын жоба бойынша тиісті қорытындысы болған кезде" деген сөздер "қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органның мұндай айдауды сипаттайтын жоба бойынша мемлекеттік экологиялық сараптаманың оң қорытындысы болған кезде" деген сөздермен ауыстырылсын;

1 2) 3 6 - 3 - б а п т ы ң 2 - т а р м а ғ ы н д а :

"құзыретті" деген сөз "уәкілетті" деген сөзбен ауыстырылсын;

"Құзыретті" деген сөз "Уәкілетті" деген сөзбен ауыстырылсын;

"Қазақстан Республикасының қоршаған ортаны қорғау саласындағы орталық атқарушы органы бекіткен" деген сөздер "қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органмен келісілген" деген сөздермен ауыстырылсын;

13) 41-баптың 12) тармақшасында "жер қойнауын пайдалану және қорғау жөніндегі уәкілетті органға" деген сөздер "жер қойнауын зерттеу және пайдалану жөніндегі уәкілетті органға" деген сөздермен ауыстырылсын;

14) 53-баптың тақырыбы және 1-тармағы мынадай редакцияда жазылсын:

"53-бап. Келісім-шарт бойынша құқықтар мен міндеттерді, акциялардың үлестерін (пакеттерін) беру

1. Мердігердің келісім-шарт бойынша өзінің құқықтары мен міндеттерінің барлығын немесе бір бөлігін басқа заңды немесе жеке тұлғаға беруі, сондай-ақ мұнай операцияларын жүргізуге арналған келісім-шарт бойынша мердігер болып табылатын заңды тұлғадағы қатысу үлесін (акциялардың пакетін) иеліктен шығаруы құзыретті органның жазбаша рұқсатымен ғана жүргізілуі мүмкін. Құзыретті орган Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілеген тәртіппен мердігерге келісім-шарт бойынша құқықтар мен міндеттерді беруге рұқсат беруден бас тартуға, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңдарымен көзделген негіздер бойынша мердігер болып табылатын тұлғаның жарғы капиталындағы қатысу үлесін (акциялар пакетін) иеліктен шығаруына р ұ қ с а т б е р м е у г е қ ұ қ ы л ы .

Аффилиирленген тұлғалармен мәмілелерге қатысты осы шарттарды сақтау міндетті . Аффилиирленген тұлғалар дегеніміз жер қойнауын пайдаланушының еншілес

ұйымдары мен Қазақстан Республикасында мұнай операцияларын жүргізуге мердігер болып табылатын ұйымдардың жарғылық капиталдағы акциялары пакетіне немесе қатысу үлесіне иелік ететін ұйымдар."

2. "Жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы" Қазақстан Республикасының 1996 жылғы 27 қаңтардағы Заңына (Қазақстан Республикасы Парламентінің Жарғысы, 1996 ж., N 2, 182-құжат; 1999 ж., N 11, 357-құжат; N 21, 787-құжат; 2003 ж., N 11, 56-құжат; 2004 ж., N 22, 131-құжат; 2004 ж., N 23, 142-құжат):

1) 1 - б а п т а :

мынадай мазмұндағы 7-1), 19-1), 19-2), 49-1) тармақшалармен толықтырылсын:

"7-1) тарихи шығындар - мемлекет Келісім-шарттық аумақты геологиялық зерттеуге, кен орындарын, іздеуге, барлауға жұмсаған жиынтық өткен шығындар;

19-1) келісім-шарттың шеңберінде құқықтарды шоғырландыру - Қазақстан Республикасымен жасалған келісім-шарттағы консорциум қатысушысының бірінің мұндай қатысушыға келісім-шартқа сәйкес жер қойнауын пайдаланушының қызметі бойынша дербес шешім қабылдауға мүмкіндік беретін үлесінің осындай шамасы;

19-2) жер қойнауын пайдалану саласындағы операцияларды жүргізу құқықтарын шоғырландыру - бұл бір елден шыққан бір немесе бірнеше тұлғалардың Қазақстан Республикасының экономикалық мүдделеріне қауіпті туғыза алатын немесе қауіп төндіретін Қазақстан Республикасының аумағында жер қойнауын пайдалану саласындағы операцияларды жүргізуге арналған әр түрлі келісім-шарттардағы осындай үлеске немесе Қазақстан Республикасындағы жер қойнауын пайдаланушылар болып табылатын ұйымдардың жарғылық капиталындағы осындай меншік үлесіне ие болуы;"

49-1) қоршаған ортаны қорғау жөніндегі уәкілетті орган - жер қойнауын пайдалану бойынша операцияларды жүргізген кезде жер қойнауының ластануын болдырмау және қоршаған ортаға зиянды әсер етуді азайту саласындағы мемлекеттік реттеуді жүзеге асыратын мемлекеттік орган;

2), 8), 29), 35), 49) тармақшалар мынадай редакцияда жазылсын:

"2) жағалау жиегі - су объектісі жағалауының судың барынша көтерілуі (судың толуы) нәтижесінде пайда болатын жиегі;

8) жер қойнауын мемлекеттік геологиялық зерттеу - Қазақстан Республикасының бүкіл аумағының және жекелеген бөліктерінің геологиялық құрылымын зерттеуге, оларда пайдалы қазбалардың болу перспективаларын іздестіруге байланысты жұмыстар (операциялар);

29) жер қойнауын қорғау - Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасында көзделген, жер қойнауын пайдалану жөніндегі операцияларды жүргізген кезде жер қойнауының ластануын болдырмауға және қоршаған ортаға зиянды әсерін азайтуға бағытталған іс-шаралар жүйесі;

35) іздестіру-бағалау жұмыстары - табылған объектінің жалпы ресурстарын

айқындау, олардың өнеркәсіптік маңызын бағалау және игеруге тартудың орындылығы мен қажеттілігін техникалық-экономикалық негіздеу мақсатындағы геологиялық-барлау жұмыстарының сатысы;

49) жер қойнауын зерттеу және пайдалану жөніндегі уәкілетті орган - геологиялық зерттеу, жер қойнауын ұтымды және кешенді пайдалану саласында мемлекеттік реттеуді жүзеге асыратын мемлекеттік орган;"

2) 7-баптың 7) тармақшасы "жер қойнауы" деген сөздердің алдынан "кең таралған пайдалы қазбаларды қоспағанда," деген сөздермен толықтырылсын;

3) 8 - баптың 1 - тармағында :

3) тармақша мынадай редакцияда жазылсын:

"3) кендерді мемлекеттік зерттеу бойынша жұмыстар жүргізуге арналған жобалық-сметалық құжаттардың сараптамаларынан өзге, келісім-шарттық құжаттардың жобаларын сараптамадан өткізуді ұйымдастыру;"

5) тармақша мынадай редакцияда жазылсын:

"5) жер қойнауын пайдаланушылардың келісім-шарттардың талаптарын орындауының мониторингі және оны бақылау.";

9) тармақша "бірлесе отырып," деген сөздерден кейін "қазақстандық үлес бойынша," деген сөздермен толықтырылсын;

мынадай мазмұндағы 10) және 11) тармақшалармен толықтырылсын:

"10) көмірсутегі шикізатын өндіру бойынша кен орындарын игеру жобаларын әзірлеу және бекіту тәртібін белгілейді;

11) жер қойнауын пайдалану аясындағы нормативтік құқықтық актілерді, нормативтік-техникалық құжаттарды әзірлейді және бекітеді.";

4) 8-1-бап мынадай редакцияда жазылсын:

"8-1-бап. Жер қойнауын зерттеу және пайдалану жөніндегі уәкілетті органның құзыреті

1) жер қойнауын геологиялық зерттеу және кешенді пайдалану саласындағы мемлекеттік саясатты іске асырады; тау-кен жұмыстарын дамытудың жоспарларын (ж о б а л а р ы н) б е к і т е д і ;

2) көмірсутегі шикізатын қоспағанда, пайдалы қазбаларды өндіру бойынша кен орындарды игеру жобаларын бекітеді;

3) жер қойнауын мемлекеттік геологиялық зерттеуге, сондай-ақ барлауға және (немесе) өндіруге байланысты емес жерасты құрылыстарды салуға және (немесе) пайдалануға жер қойнауын пайдалану құқығын береді;

4) пайдалы қазбалар қорларының, пайдалануға берілетін жер қойнауы учаскелері туралы геологиялық және экономикалық ақпараттың, жер қойнауын мемлекеттік зерттеу және мониторинг жөніндегі жұмыстарды жүргізуге арналған жобалық-сметалық құжаттаманың мемлекеттік сараптамасын ұйымдастырады және жүргізеді, пайдалы қазбалардың қорларын бекітеді;

5) пайдалы қазбалар қорларының мемлекеттік балансын, кен орындарының және пайдалы қазбалардың, қауіпті геологиялық процестердің мемлекеттік кадастарларын жасауды ұйымдастырады және жүргізеді;

6) мемлекет жер қойнауын пайдалану аумағын (келісім-шарттық аумақ) геологиялық зерттеуге жұмсаған тарихи шығындардың көлемі мен құнын айқындайды; республикалық және аумақтық жер қойнауының геологиялық аппаратының қорларын ұйымдастырады және жұмыс істеуін қамтамасыз етеді;

7) атқарушы органдар мен жер қойнауын пайдаланушылардың жер қойнауы туралы заңнаманы және кең таралған пайдалы қазбаларға қатысты бөлігінде жер қойнауын пайдаланудың белгіленген тәртібін сақтауын бақылауды жүзеге асырады;

8) кендерді зерттеу мен пайдалану бойынша мониторингті жүзеге асырады;

9) жер қойнауының ұтымды және кешенді пайдаланылуына бақылауды жүзеге асырады;

10) қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органның мемлекеттік экологиялық сараптамасының оң қорытындысы болған жағдайда жылдық жұмыс бағдарламаларын келіседі;

11) жер қойнауын мемлекеттік геологиялық зерттеу саласындағы нормативтік-техникалық құжаттарды әзірлеуді жүзеге асырады.";

5) мынадай мазмұндағы 8-2, 8-3-баптармен толықтырылсын:

"8-2-бап. Қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органның құзыреті

Қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган:

1) қоршаған ортаның қорғалуын, оның ішінде жер қойнауының қорғалуын мемлекеттік бақылауды жүзеге асырады;

2) зиянды заттарды, радиоактивті қалдықтарды көмудің және ағынды сулардың жер қойнауына ағылуының Мемлекеттік кадастрын жүргізеді;

3) жер қойнауын зерттеу және пайдалану жөніндегі уәкілетті органмен бірлесіп жер қойнауын қорғау саласындағы талаптарды бұзу нәтижесінде келтірілген залалдың көлемін айқындайды;

4) келісім-шарттық аумақтағы немесе одан тыс жерлердегі барлауға және (немесе) өндіруге байланысты емес және радиоактивті қалдықтарды, зиянды заттар мен ағынды суларды көмуге арналған жерасты құрылыстарды салуға және (немесе) пайдалануға рұқсаттар беруді келіседі.

8-3-бап. Жер қойнауын пайдалану саласындағы өзге де уәкілетті органдардың құзыреті

1. Сауда және индустриалдық саясатты мемлекеттік реттеу саласындағы уәкілетті орган:

1) қазақстандық өнім шығарушылардың және мемлекеттік және (немесе) халықаралық стандарттарға сәйкес келетін және міндетті түрде конкурстық негізде

сатып алынатын Қазақстанда шығарылған тауарлардың, жұмыстар мен қызметтердің мемлекеттік тізілімін қалыптастырады және жүргізеді;

2) облыстық атқарушы органдардың облыста тіркелген, мемлекеттік және (немесе) халықаралық стандарттарға сәйкес келетін тауарлар, жұмыстар шығаратын және қызметтер көрсететін ұйымдар бойынша деректер тізілімін қалыптастыру жөніндегі қызметіне әдістемелік басқарушылықты жүзеге асырады;

3) жер қойнауын пайдалануға арналған келісім-шарттардағы тауарларға, жұмыстар мен қызметтерге қатысты қазақстандық үлесті есептеу әдістемесін құзыретті органмен келісім бойынша әзірлейді және бекітеді;

4) жер қойнауын пайдаланушылардың тауарларды, жұмыстар мен қызметтерді сатып алуға қатысты қазақстандық үлес бөлігіндегі келісім-шарттық міндеттемелерді орындауының мониторингін жүзеге асыруға қатысады;

5) Қазақстан Республикасында дамып жатқан басымдық жоғары технологиялық өндірістердің тізбесін құзыретті органмен келісім бойынша бекітеді.

2. Халықты жұмыспен қамту саласындағы мемлекеттік саясаттың іске асырылуын үйлестіруші уәкілетті орган:

1) қазақстандық кадрларға қатысты қазақстандық үлесті есептеу әдістемесін құзыретті органмен келісім бойынша әзірлейді және бекітеді;

2) жер қойнауын пайдаланушылардың қазақстандық кадрларды тарту бөлігінде қазақстандық үлес бойынша келісім-шарттық міндеттемелерді орындауының мониторингін жүзеге асыруға қатысады.";

6) 13 - б а п т а :

1-2-тармақта "жер қойнауын пайдалану және қорғау жөніндегі уәкілетті органның" деген сөздер "қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органмен келісім бойынша жер қойнауын зерттеу және пайдалану жөніндегі уәкілетті органның" деген сөздермен ауыстырылсын;

3-тармақта "жер қойнауын пайдалану және қорғау жөніндегі уәкілетті органмен" деген сөздер "жер қойнауын зерттеу және пайдалану жөніндегі уәкілетті органмен" деген сөздермен ауыстырылсын;

7) 13-1-баптың 3-тармағында "Жер қойнауын пайдалану және қорғау жөніндегі уәкілетті орган" және 4-тармағында "жер қойнауын пайдалану және қорғау жөніндегі уәкілетті орган" деген сөздер тиісінше "Жер қойнауын зерттеу және пайдалану жөніндегі уәкілетті орган" және "жер қойнауын зерттеу және пайдалану жөніндегі уәкілетті орган" деген сөздермен ауыстырылсын;

8) 14 - б а п т а :

1 - т а р м а қ т а :

"(еншілес ұйымнан және әмбебап құқықтық мирасқорлық шарттармен беру жағдайларынан басқа)" деген сөздер алынып тасталсын;

"он бес" деген сөздер "қырық бес" деген сөздермен ауыстырылсын;

9 - 1 - т а р м а қ т а :

екінші бөлік мынадай редакцияда жазылсын:

" Қ ұ з ы р е т т і о р г а н :

1) егер жер қойнауын пайдалану құқығын беру көзделген тұлға жер қойнауын пайдаланушыға келісім-шартпен жүктелетін міндеттемелерді немесе міндеттемелердің бір бөлігін (жер қойнауын пайдалану құқығы ішінара берілген жағдайда) орындауға қ а б і л е т т і б о л м а с а ;

2) жер қойнауын пайдаланушы уәкілетті органға көрінеу жалған ақпарат берсе;

3) егер жер қойнауын пайдалану құқығын беру елдің ұлттық қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі талаптардың сақталмауына әкелсе, оның ішінде құқықтар шоғырланған жағдайда жер қойнауын пайдалану құқығын беруге рұқсатты беруден бас т а р т у ғ а қ ұ қ ы л ы .

Жер қойнауын пайдалану құқығын беру рұқсатын беруден негізсіз бас тарту Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес даулануы мүмкін."; үшінші бөлік алынып тасталсын;

9) 18-бап мынадай редакцияда жазылсын:

"18-бап. Жер қойнауын мемлекеттік геологиялық зерттеуге жер қойнауын пайдалану құқығын жүзеге асыру ерекшеліктері

1. Жер қойнауын мемлекеттік геологиялық зерттеуді осы Заңның 13-бабының 3-тармағына сәйкес жер қойнауын мемлекеттік геологиялық зерттеуге жер қойнауын пайдалану құқығы берілген жеке және заңды тұлғалар жүргізе алады.

2. Жер қойнауын мемлекеттік геологиялық зерттеуді жүргізу кезіндегі жұмыстар (операциялар) аймақтық және геологиялық-түсіру жұмыстарын, геологиялық, геофизикалық, геохимиялық, гидрогеологиялық зерттеулер жүргізуді, іздеу, іздеу-бағалау, іздеу-барлау және барлау жұмыстарын, мемлекеттік геологиялық карталарды жасауды, жер қойнауын зерттеу және пайдалану саласындағы қолданбалы ғылыми зерттеулерді, өздігінен төгілетін гидрогеологиялық және мұнай ұңғымаларын жоюды және консервациялауды қамтуы мүмкін.

3. Жер қойнауын мемлекеттік геологиялық зерттеу бюджеттік қаражат немесе заңнамада тыйым салынбаған басқа да көздер есебінен қаржыландырылуы мүмкін.";

1 0) 4 1 - 3 - б а п т а :

3) тармақша мынадай редакцияда жазылсын:

"3) жер қойнауын пайдалану құқығын алу үшін жер қойнауы учаскесінің атауы";
мына мазмұндағы 4) тармақшамен толықтырылсын:

"4) өтінім берушінің конкурсқа қатысқаны үшін жарна төлегені туралы құжаттың к ө ш і р м е с і б о л у ы т и і с " ;

41-4-баптың 1-тармағының бірінші сөйлемі мынадай редакцияда жазылсын:

"1. Осы Заңның 41-3-бабының талаптары сақталған жағдайда өтінім қарауға қабылданды.";

1 1) 4 1 - 5 - б а п т а :

2 - т а р м а қ т а :

1-1) тармақша "қаржылық" деген сөзден кейін ", техникалық, басқарушылық және ұйымдастырушылық" деген сөздермен толықтырылсын;

4-3) тармақша "тарту" деген сөздің алдынан "қазақстандық кадрларды" деген сөздермен толықтырылсын;

12) 41-6-баптың 3) тармақшасы "конкурсқа қатысуға өтінімінде және (немесе)" деген сөздер алынып тасталсын;

1 3) 4 1 - 7 - б а п т а :

2-тармақтың бірінші бөлігі "Үкіметі" деген сөзден кейін ", ал кең таралған пайдалы қазбалар бойынша облыс Әкімі" деген сөздермен толықтырылсын;

9 - т а р м а қ т а :

"бермеген" деген сөз "бекітпеген" деген сөзбен ауыстырылсын;

"жоба" деген сөз алынып тасталсын;

"бір жылдан артық мерзімде" деген сөздер "конкурс жеңімпазы деп тану туралы шешім шығарылған күннен бастап 12 ай ішінде" деген сөздермен ауыстырылсын;

1 4) 4 2 - б а п т а :

2-3-тармақ мына редакцияда жазылсын:

"2-3. Жұмыс бағдарламасы келісім-шартқа міндетті қосымша болып табылады.";

мынадай мазмұндағы 2-4-тармақпен толықтырылсын:

"2-4. Тараптар келісім-шартты жасаған кезде жер қойнауын пайдаланушының келісім-шарт бойынша жұмыстарға тартылатын қазақстандық қызметкерлерге төлейтін, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің қайта қаржыландыруының ресми ставкасынан туындай отырып, жыл сайын индекстелетін жалақының деңгейін келіседі."
";

1 5) 4 4 - б а п т а :

2 - т а р м а қ т а :

б і р і н ш і б ө л і к т е :

"жер қойнауын қорғау" деген сөздер "жер қойнауын зерттеу және пайдалану" деген сөздермен ауыстырылсын;

", сондай-ақ қазақстандық мазмұнның бар екендігі жөніндегі" деген сөздер алынып т а с т а л с ы н ;

екінші бөлік алынып тасталсын;

4 және 6-тармақтар алынып тасталсын;

1 6) 4 5 - 1 - б а п т а :

2-тармақта "жер қойнауын пайдалану және қорғау жөніндегі мемлекеттік орган" деген сөздер "жер қойнауын зерттеу және пайдалану жөніндегі уәкілетті орган" деген сөздермен ауыстырылсын;

3-тармақта "жер қойнауын пайдалану және қорғау жөніндегі мемлекеттік орган"

деген сөздер "жер қойнауын зерттеу және пайдалану жөніндегі уәкілетті орган" деген сөздермен ауыстырылсын;

4-тармақта "жер қойнауын пайдалану және қорғау жөніндегі мемлекеттік орган" деген сөздер "жер қойнауын зерттеу және пайдалану жөніндегі уәкілетті орган" деген сөздермен ауыстырылсын;

17) 6-тараудың тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:

"6-тарау. Қоршаған ортаны қорғау, жер қойнауын зерттеу және пайдалану"

18) 47-баптың тақырыбы және бірінші абзацы мынадай редакцияда жазылсын:

"47-бап. Жер қойнауын және қоршаған ортаны қорғау, жер қойнауын зерттеу және пайдалану міндеттері

Қоршаған ортаны қорғау, жер қойнауын зерттеу және пайдалану:";

19) 49 - бапта :

тақырып мынадай редакцияда жазылсын:

"49-бап. Жер қойнауын ұтымды әрі кешенді пайдалану және жер қойнауын қорғау саласындағы талаптар";

1-тармақтың бірінші абзацы мынадай редакцияда жазылсын:

"1. Жер қойнауын ұтымды әрі кешенді пайдалану және жер қойнауын қорғау саласындағы талаптар . " ;

4-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"4. Жер қойнауын пайдалану, қорғау саласындағы талаптарды бұзу салдарынан келтірілген зиянның көлемін жер қойнауын пайдаланушылармен бірлесе отырып, жер қойнауын зерттеу және пайдалану мен қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органдар айқындайды. Залалды есептеу тәртібін Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілейді.";

20) 50-баптың 1-тармағында "мәселелерімен шұғылданатын атқарушы органдардың" деген сөздер "саласындағы уәкілетті органның" деген сөздермен ауыстырылсын;

21) 51-бап мынадай редакцияда жазылсын:

"51-бап. Жер қойнауын қорғауды мемлекеттік бақылау

1. Жер қойнауын қорғауды мемлекеттік бақылауды қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган жүзеге асырады.

2. Жер қойнауын қорғауды мемлекеттік бақылау міндеті жер қойнауын пайдаланушылардың жер қойнауын пайдалану жөніндегі операцияларды жүргізген кезде жер қойнауының ластануын болдырмау және жер қойнауын пайдалану кезінде операциялардың қоршаған ортаға зиянды әсерін азайту жөніндегі бөлігіндегі Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңдарының сақталуын бақылауды қамтамасыз ету болып табылады.

3. Жер қойнауын қорғауды мемлекеттік бақылау:

1) жер қойнауын қорғау жөніндегі мемлекеттік мониторингті;

2) жер қойнауын қорғау саласына жататын лицензиялық-келісім-шарттық талаптардың сақталуын бақылауды;

3) жер қойнауына зиянды заттарды, радиоактивтік қалдықтарды көмуді және ағын сулардың жылыстауын бақылауды;

4) кен орны мен қоршаған ортаның бүлінуіне әкеп соғатын ластанудан, су басудан, өрттен және техногендік процестерден жер қойнауының сақталуын бақылауды;

5) жер қойнауын пайдалану объектілерінің консервациялануын және таратылуын бақылауды;

6) жер қойнауын пайдалану жөніндегі операцияларды жүргізу кезінде авариялар мен өзге де қауіпті жағдайларды болдырмау жөніндегі іс-шаралардың орындалуын бақылауды қамтиды.";

22) мынадай мазмұндағы 51-1-баппен толықтырылсын:

"51-1-бап. Жер қойнауын зерттеу және пайдалануды мемлекеттік бақылау

1. Жер қойнауын зерттеуді және пайдалануды мемлекеттік бақылауды жер қойнауын зерттеу және пайдалану жөніндегі уәкілетті орган жүзеге асырады.

2. Жер қойнауын зерттеуді және пайдалануды мемлекеттік бақылау міндеті жер қойнауын пайдаланушылардың кен орындарын іздестіру және бағалау, өндіру кезінде минералды шикізатты ұтымды және кешенді пайдалану, өндіруге байланысы жоқ жерасты құрылыстарын салу және пайдалану үшін геологиялық зерттеу және жер қойнауы учаскелерін бағалау кезінде Қазақстан Республикасының жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасының сақталуын бақылауды қамтамасыз ету болып табылады.

3. Жер қойнауын зерттеуді және пайдалануды мемлекеттік бақылау:

1) қорларды ашуды, әзірлеуді және қазып алуды қамтамасыз ететін, кен орындарының бай учаскелерін таңдап игеруді болғызбайтын, жер қойнауын геологиялық зерттеу мен пайдалануды, кен орындарын игерудің техникалық жоба шешімдерін сақтауды бақылайды;

2) пайдалы қазбалардың сыртқа шығарылатын және жер қойнауында қалдырылатын қорлары мен оларды өндіру кезіндегі шығынды есепке алудың дұрыстығын бақылауды қамтиды.";

23) 52-1-баптың 2-тармағындағы "жер қойнауын пайдалану және қорғау жөніндегі уәкілетті органға" деген сөздер "жер қойнауын зерттеу және пайдалану жөніндегі уәкілетті органға және қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органға" деген сөздермен ауыстырылсын;

24) 53 - бапта:

1-тармақта "жер қойнауын пайдалану және қорғау жөніндегі уәкілетті органның" деген сөздер "жер қойнауын зерттеу және пайдалану жөніндегі уәкілетті органның" деген сөздермен ауыстырылсын;

2-тармақта "пайдалану" деген сөз "зерттеу және пайдалану жөніндегі" деген сөздермен ауыстырылсын;

2 5) 5 8 - б а п т а :

1-тармақта "жер қойнауын пайдалану және қорғау жөніндегі уәкілетті орган" деген сөздер "жер қойнауын зерттеу және пайдалану жөніндегі уәкілетті орган" деген сөздермен ауыстырылсын;

мынадай мазмұндағы 4-тармақпен толықтырылсын:

"4. Жер қойнауын зерттеу және пайдалану жөніндегі уәкілетті орган мемлекеттік органдарға Қазақстан Республикасының заңнамасымен белгіленген тәртіппен пайдалы қазбалар қорларының мемлекеттік балансы жөніндегі ақпаратты ұсынады.";

2 6) 5 9 - б а п т ы ң 1 - т а р м а ғ ы н д а :

"жер қойнауын пайдалану және қорғау жөніндегі уәкілетті орган" деген сөздер "жер қойнауын зерттеу және пайдалану жөніндегі уәкілетті орган" деген сөздермен ауыстырылсын;

"мемлекеттік" деген сөз "салалық (секторлық)" деген сөздермен ауыстырылсын;

27) 60-баптың 1-тармағында "жер қойнауын пайдалану және қорғау жөніндегі уәкілетті орган" деген сөздер "қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган" деген сөздермен ауыстырылсын;

28) 61-баптың 1-тармағында "жер қойнауын пайдалану және қорғау жөніндегі мемлекеттік орган" деген сөздер "жер қойнауын зерттеу және пайдалану жөніндегі уәкілетті орган" деген сөздермен ауыстырылсын;

2 9) 6 3 - б а п т ы ң 1 - т а р м а ғ ы н д а :

12) тармақшадағы "жер қойнауын пайдалану және қорғау жөніндегі уәкілетті органға" деген сөздер "жер қойнауын зерттеу және пайдалану жөніндегі уәкілетті органға" деген сөздермен ауыстырылсын;

мынадай мазмұндағы 19) тармақшамен толықтырылсын:

"19) келісім-шарттық аумақтағы бұрын бұрғыланған барлық ұңғымаларды балансқа қабылдауға, олар бойынша мониторинг жүргізуге міндетті.";

3 0) 6 4 - б а п т а :

2 және 4-тармақтарда "жер қойнауын пайдалану және қорғау жөніндегі уәкілетті органмен" деген сөздер "жер қойнауын зерттеу және пайдалану жөніндегі уәкілетті органмен" деген сөздермен ауыстырылсын;

3-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"3. Барлау, өндіру не бірлескен барлау мен өндіру жөніндегі операцияларды жүргізетін жер қойнауын пайдаланушы қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органның мемлекеттік экологиялық сараптамасының оң қорытындысы болған кезде жылдық жұмыс бағдарламасын жыл сайын жер қойнауын зерттеу және пайдалану жөніндегі уәкілетті органмен, егер келісім-шартта мұндай келісім үшін өзгеше мерзім белгіленбесе, бірінші жылы - келісім-шарт жасалған айдан кейінгі айдың 30-нан

кешіктірмей, ал одан кейінгі жылдары жоспар жасалып отырған жылдың алдындағы жылдың 30 желтоқсанынан кешіктірмей келісуге міндетті.

Жер қойнауын зерттеу және пайдалану жөніндегі уәкілетті орган мердігердің техникалық жобаның шешімдерін және кен орындарын игерудің оң тәжірибесін қолдану жөніндегі міндеттемелерді сақтамауынан басқа ешқандай өзге негіздер бойынша жылдық жұмыс бағдарламасымен келіспеуге құқылы емес. Жылдық жұмыс бағдарламасын қарау және келісу мерзімі жеті күннен аспауға тиіс.";

5-тармақта "жер қойнауын пайдалану және қорғау жөніндегі уәкілетті органға" деген сөздер "жер қойнауын зерттеу және пайдалану жөніндегі уәкілетті органға" деген сөздермен ауыстырылсын;

6-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"6. Жер қойнауын зерттеу және пайдалану жөніндегі уәкілетті орган жыл сайынғы жұмыс бағдарламаларын келісу хаттамаларының көшірмелерін олардың келісілген күнінен бастап бір айдан кешіктірмей құзыретті органға табыс етеді.";

31) 69 - бапта :

1 - 1 - тармақта :

"2-тармағына" деген сөздер "3-тармағына" деген сөздермен ауыстырылсын;
"жер қойнауын пайдалану және қорғау жөніндегі уәкілетті органға" деген сөздер "жер қойнауын зерттеу және пайдалану жөніндегі уәкілетті органға" деген сөздермен ауыстырылсын;

2-тармақта "жер қойнауын пайдалану және қорғау жөніндегі уәкілетті органға" деген сөздер "жер қойнауын зерттеу және пайдалану жөніндегі уәкілетті органға" деген сөздермен ауыстырылсын;

мынадай мазмұндағы 3-1-тармақпен толықтырылсын:

"3-1. Мемлекеттік меншікте тұрған геологиялық ақпараттың құны тарихи шығындар сомасының бөлігі ретінде анықталады.

Тарихи шығындарды және геологиялық ақпарат құнын анықтау тәртібін Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілейді.";

4-тармақтың бірінші бөлігінде:

"жер қойнауын пайдалану және қорғау жөніндегі уәкілетті органға" деген сөздер "жер қойнауын зерттеу және пайдалану жөніндегі уәкілетті органға" деген сөздермен ауыстырылсын;

"жер қойнауын пайдалану және қорғау жөніндегі уәкілетті орган" деген сөздер "жер қойнауын зерттеу және пайдалану жөніндегі уәкілетті орган" деген сөздермен ауыстырылсын;

32) 70-1-бап мынадай редакцияда жазылсын:

"70-1-бап. Жер қойнауын пайдаланушының қызметін мемлекеттік органдар тарапынан бақылау

Құзыретті орган мен қоршаған ортаны қорғау және жер қойнауын зерттеу және пайдалану саласындағы уәкілетті органдардан басқа Жер қойнауын пайдаланушының қызметін бақылауды өзге де мемлекеттік органдар Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген өз құзыреттері шегінде жүзеге асырады.";

33) 71-баптың үшінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын:

"Ел экономикасының ресурстық-энергетикалық негіздерін сақтау және нығайту үшін жер қойнауын пайдалануға жаңадан жасалатын, сондай-ақ бұрын жасалған келісім-шарттарда жерасты сулары мен кең таралған пайдалы қазбалар жөніндегі келісім-шарттарды қоспағанда, мемлекеттің келісім-шарттың басқа тарапының немесе жер қойнауын пайдалануға құқығы бар заңды тұлға қатысушыларының және басқа тұлғалардың алдында жер қойнауын пайдалану құқы бар заңды тұлғадағы, сондай-ақ, егер осы заңды тұлғаның негізгі қызметі басқа сатып алушылар ұсынғаннан нашар болмайтын шарттармен Қазақстан Республикасында жер қойнауын пайдаланумен байланысты болса, жер қойнауын пайдаланушы қабылдайтын шешімдерді тікелей және (немесе) жанама түрде белгілеуге және (немесе) оларға әсер етуге мүмкіндігі бар заңды тұлғадағы иеліктен шығарылатын жер қойнауын пайдалану құқығын (оның бір бөлігін) және (немесе) қатысу үлесін (акциялар пакетін) сатып алуға басым құқығы бар."

3. "Қазақстан Республикасының Ұлттық қауіпсіздігі туралы" 1998 жылғы 26 маусымдағы Қазақстан Республикасының Заңына (Қазақстан Республикасы Парламентінің Жаршысы, 1998 ж., N 11-12, 173-құжат; 2000 ж., N 5, 115, 120-құжат; 2004 ж., N 14, 182-құжат; 2004 ж., N 23, 142-құжат):

18-баптың 3-тармағы мынадай редакцияда жазылсын:

"3. Ұлттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету жөніндегі талаптар Қазақстан Республикасының стратегиялық ресурстарын пайдалану жөніндегі келісім-шарттарды жасасу, осы келісім-шарттарды орындау және олардың орындалуын бақылау кезінде, сондай-ақ құзыретті органның жер қойнауын пайдаланушының жер пайдалану құқығын басқа тұлғаға ішінара немесе толық беруіне рұқсаттарды беруден бас тартуы немесе беруі туралы шешім қабылдауы кезінде және жер пайдалану құқығына ие болған заңды тұлғадағы қатысу үлесін (акциялардың пакетін) иеліктен айыруға рұқсаттарды беруден бас тартуы немесе беруі кезінде міндетті түрде ескеріледі.

Бұл ретте құзыретті орган, егер бұл бір тұлғада немесе елдің бірінің тұлғалар тобында мұнай операцияларын жүргізуге құқықтарды шоғырландыруға әкелетін болса, өтінім берушіге осы тармақпен көзделген мәмілелерді жасауға рұқсат беруден бас т а р т у ғ а қ ұ қ ы л ы .

Аффилиирленген тұлғалармен мәмілелер жасауға қатысты осы талаптарды сақтау міндетті."

2-бап. Осы Заң ресми жарияланған күннен бастап қолданысқа енгізіледі.

Қ а з а қ с т а н Р е с п у б л и к а с ы н ы ң

Президенті

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК